

Ministerie van Economische Zaken
en Klimaat

> Retouradres Postbus 20401 2500 EK Den Haag

De Voorzitter van de Eerste Kamer
der Staten-Generaal
Binnenhof 22
2513 AA DEN HAAG

**Directoraat-generaal
Energie, Telecom &
Mededinging**
Directie Energiemarkt en
Innovatie

Bezoekadres
Bezuidenhoutseweg 73
2594 AC Den Haag

Postadres
Postbus 20401
2500 EK Den Haag

Overheidsidentificatienr
00000001003214369000
T 070 379 8911 (algemeen)
F 070 378 6100 (algemeen)
www.rijksoverheid.nl/ezk

Datum 21 juni 2018
Betreft Antwoord op aanvullende vragen wijziging aardgasrichtlijn

Ons kenmerk
DGETM-EI / 18130971

Uw kenmerk
162391.01u

Geachte Voorzitter,

Met uw brief van 30 maart 2018 heeft u mij nadere vragen en opmerkingen voorgelegd van de leden van de fracties van GroenLinks en de Partij voor de Dieren over de wijziging van de EU-aardgasrichtlijn. Met deze brief doe ik mijn reactie op deze vragen en opmerkingen toekomen.

Vragen en opmerkingen van de leden van de fractie van GroenLinks

De leden van de fractie van GroenLinks vragen of ik het gewenst zou vinden dat Europese regelgeving op het gebied van aardgas op hoofdlijnen geïmplementeerd zou worden in derde landen die gas via pijpleidingen naar de EU exporteren.

Ik ben van mening dat het aan deze landen zelf is om deze afweging te maken en dat het niet aan de EU is om deze landen daartoe te verplichten. Overigens wil ook de Europese Commissie niet zo ver gaan. Wat de Europese Commissie vooral voor ogen staat is dat voor pijpleidingen met derde landen dezelfde (EU)regels gelden als voor pijpleidingen binnen de Unie. Dit moet via een overeenkomst met het derde land worden gewaarborgd, maar vervolgens zal dat derde land daar zijn wetgeving (mogelijk) wel voor moeten aanpassen en op onderdelen in lijn moeten brengen de Europese regelgeving.

De leden van de fractie van GroenLinks geven verder aan dat ik in mijn brief niet ben ingegaan op hun vragen over de politieke impact van Nord Stream 2.

Ik ben in mijn brief ingegaan op de wijziging van de aardgasrichtlijn zoals voorgesteld door de Europese Commissie. Daarbij geldt dat het voorstel van de Commissie ziet op alle bestaande en toekomstige pijpleidingen waarmee gas vanuit willekeurig welk derde land naar de EU wordt getransporteerd. Uiteraard ben ik op de hoogte van de discussies die worden gevoerd over Nord Stream 2, maar ik vind het onwenselijk dat een discussie over een specifieke pijpleiding wordt beslecht via een generieke aanpassing van de energiewetgeving. Dat neemt niet weg dat ik de zorgen van Oekraïne over het mogelijk wegvallen van het transit van Russisch gas en de daaraan verbonden inkomsten, begrijp. In dezen steunt het kabinet de inspanningen van de Duitse regering en de Europese Commissie om in overleg tussen Rusland en Oekraïne tot een toekomstbestendige oplossing te komen. Ik verwijs wat dit betreft naar de brief die de Minister van Buitenlandse Zaken en ik op 1 juni jl. hebben toegezonden aan de Tweede Kamer

in reactie op de motie van het lid Van Ojik over de voorwaarden voor gasleidingen met oorsprong buiten de EU (Kamerstuk 34 775-V-73). In deze brief wordt aangegeven dat het kabinet zich zal beraden op nadere stappen, zoals het steunen van de voorgestelde wijziging van de aardgasrichtlijn, indien deze inspanningen niet tot succes leiden ten aanzien van het behoud van de transitrol van Oekraïne.

De opvatting van de leden van de fractie van GroenLinks dat de neutrale opvatting van het kabinet over Nord Stream 2 in de praktijk ondersteuning van het project betekent, deel ik niet. Het kabinet heeft zich niet ingezet voor de aanleg van Nord Stream 2 en zet zich daar ook niet voor in.

Vragen en opmerkingen van de leden van de fractie van de Partij voor de Dieren
Volgens de leden van de fractie van de Partij voor de Dieren heeft het voorstel van de Commissie tot doel de regelgeving rond aardgas te vereenvoudigen en daarmee het gebruik van gas aantrekkelijker en gemakkelijker te maken. Daarmee zou het voorstel in strijd zijn met de doelstelling van energiebesparing en het stimuleren van duurzame en nieuwe energie.

Ik deel deze opvatting niet. Het gaat hier om een vrij technische aanpassing van de aardgaswet- en regelgeving die verder geen invloed heeft of zal hebben op het feitelijk gebruik van aardgas.

Daarnaast vragen de leden van de fractie van Partij voor de Dieren of de gevolgen van het voorstel doorberekend zijn voor wat betreft de haalbaarheid van de doelstelling van het Parijsakkoord.

Ik acht een dergelijke doorberekening de verantwoordelijkheid van de indiener van het voorstel, de Europese Commissie. De Commissie heeft echter herhaaldelijk laten weten geen aanleiding te zien om de gevolgen van het voorstel via een zogenaamde impact assessment nader te onderbouwen en te analyseren. Daarvoor zijn de gevolgen naar de mening van de Commissie te beperkt.

Tot slot vragen de leden van de fractie voor de Partij voor de Dieren hoe er ruimte kan ontstaan voor nieuwe en duurzame energie als alle voorwaarden worden toegespitst op het huidige (niet-duurzame) systeem en de werking voor de huidige (niet-duurzame) markt.

Naar mijn mening is en wordt er steeds meer ruimte gecreëerd voor nieuwe en duurzame energie, juist op het niveau van de EU.

**Directoraat-generaal
Energie, Telecom &
Mededinging**
Directie Energiemarkt en
Innovatie

Ons kenmerk
DGETM-EI / 18130971

Ik wijs in dit verband op de herziening van onder meer de Energie Efficiency Richtlijn, de Richtlijn Hernieuwbare Energie en de Richtlijn Energieprestaties van Gebouwen. Ook het voorstel voor een Verordening tot vaststelling van het systeem voor de governance van de Energie Unie, waarin klimaat- en energieplanning in één enkel kader worden ondergebracht, is daarvan een voorbeeld.

Eric Wiebes
Minister van Economische Zaken en Klimaat